

**UNIVERIZITET ADRIATIK
FAKULTET ZA SAOBRAĆAJ KOMUNIKACIJE I LOGISTIKU BUDVA**

PRAVILA O MEĐUNARODNOJ MOBILNOSTI STUDENATA

BUDVA, OKTOBAR 2024. GODINE

Na osnovu člana 52 stav 1 alineja 22 Statuta Univerziteta Adriatik - Fakulteta za saobraćaj, komunikacije i logistiku Budva, Vijeće, na sjednici održanoj 14.10.2024. godine, donijelo je

PRAVILNIK O MEĐUNARODNOJ MOBILNOSTI STUDENATA

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilima definišu se osnovna načela međunarodne mobilnosti studenata na Fakultetu za saobraćaj, komunikacije i logistiku Budva (u daljem tekstu: mobilnosti) odlaznih i dolaznih studenata na Fakultetu za saobraćaj, komunikacije i logistiku Budva (u daljem tekstu: Fakultet), vrsta i trajanje mobilnosti, postupak prijave, osnovne isprave, postupak priznavanja mobilnosti, prava i obaveze odlaznih i dolaznih studenata, uloga koordinatora za međunarodnu mobilnost u čijoj je nadležnosti međunarodna mobilnost, kao i druga pitanja vezana za sprovođenje programa.

Stručna i administrativna podrška mobilnosti

Član 2.

Programe mobilnosti na Fakultetu sprovodi i administrira koordinator za međunarodnu.

Definicije i sadržaj pojmova

Član 3.

- **Program međunarodne mobilnosti** je program u okviru kojeg se ostvaruje međunarodna mobilnost studenata u svrhu učenja i usavršavanja.
- **Međunarodna mobilnost** je boravak studenata u inostranstvo sa ciljem ostvarivanja aktivnosti određenih u programu međunarodne mobilnosti.
- **Matična institucija** je institucija visokog obrazovanja na kojoj je student upisan.
- **Institucija domaćin** je institucija visokog obrazovanja na kojoj se ostvaruje mobilnost.
- **Partnerska institucija** je institucija visokog obrazovanja sa kojom Fakultet ima potpisan sporazum o međunarodnoj saradnji, kao i ugovornu obavezu po osnovu sprovođenja zajedničkih projekata koji se bave pitanjima mobilnosti.
- **Institucionalni sporazumi** su ugovori, projekti i programi o međunarodnoj saradnji koje zaključuje ili u kojima učestvuje Fakultet sa jedne strane, i partnerska institucija sa druge strane.
- **Odlazni student (Outgoing Student)** je student Fakulteta koji ostvaruje dio obaveza iz studijskog programa ili obavlja stručnu praksu u instituciji domaćina, a nakon završetka tog perioda nastavlja studije na Fakultetu.
- **Dolazeći student (Incoming Student)** je student koji dio obaveza iz studijskog programa ili stručnu praksu obavlja na Fakultetu kao instituciji domaćinu.

- **Ugovor o učenju (*Learning Agreement*)** ugovor kojim se za pojedinog studenta ugovara program studiranja tokom perioda mobilnosti. Ugovor o studiranju (učenju) se može zaključiti na osnovu institucionalnog sporazuma ili nezavisno od njega. Za svaki period mobilnosti studenta, u kojem učestvuje u obrazovnom procesu na instituciji domaćinu, obavezno je na Fakultetu, prije perioda mobilnosti, pripremiti ugovor o studiranju (učenju).
- **Ugovor o stručnoj praksi (*Traineeship Agreement*)** je ugovor kojim se za pojedinog studenta ugovara program stručne prakse u instituciji domaćinu i ustanovi ili kompaniji u kojoj se praksa realizuje. Ugovor o stručnoj praksi se može zaključiti na osnovu institucionalnog sporazuma ili nezavisno od njega.
- **Prepis ocjena (*Transcript of Records*)** je isprava kojom institucija visokog obrazovanja daje detaljne podatke o ostvarenom programu i postignutim rezultatima studenta (iskazanom putem ECTS kredita ili drugog načina bodovanja za svaki predmet, kao i ocjenom u odgovarajućem sistemu ocjenjivanja na instituciji domaćinu). Prepis ocjena mora biti izdat kao službeni dokument i na engleskom jeziku.
- **Potvrda o obavljenoj stručnoj praksi** je isprava kojom institucija domaćin ili ustanova ili kompanija u kojoj se obavlja stručna praksa daje detaljne podatke o obavljenoj stručnoj praksi i postignutim rezultatima studenta. Potvrda o obavljenoj stručnoj praksi može biti izdata kao posebna isprava ili kao dio ugovora o stručnoj praksi.
- **Ishodi učenja** su izjave/iskazi kojima se izražava što student treba da zna, razumije i/ili je u stanju da pokaže na kraju određenog razdoblja učenja.
- **Informacioni paket** je skup informacija koji zainteresovanim studentima pruža podatke o Fakultetu, odnosno univerzitetskim organizacionim jedinicama, studijskim programima i uslovima realizacije, o uslovima života (smještaj, ishrana, osiguranje i medicinska zaštita) i pratećim aktivnostima.

Institucionalni sporazum

Član 4.

Institucionalnim sporazumom uređuju se međusobna prava i obaveze institucija visokog obrazovanja u vezi sa obezbeđivanjem uslova za studiranje i boravak odlaznih i dolaznih studenata. Ovaj sporazum obuhvata sledeće aspekte: troškovi i način smještaja i ishrane, zdravstvenog osiguranja i drugih troškova koje student može imati tokom svog boravka.

II MEĐUNARODNA MOBILNOST STUDENATA FAKULTETA

Međunarodna mobilnost odlaznih studenata

Član 5.

Student Fakulteta (u daljem tekstu: odlazni student) može da ostvari dio obaveza iz studijskog programa ili da obavi stručnu praksu u inostranstvu, u drugoj instituciji visokog obrazovanja.

Period u kojem se ostvaruje mobilnost može biti najduže tri semestra, zavisno od uslova propisanih institucionalnim sporazumom (u daljem tekstu: sporazum) po osnovu kojeg se ostvaruje mobilnost.

Odlazni student može u toku istog ciklusa studija, više puta učestvovati u različitim programima mobilnosti, u skladu sa pravilima odgovarajućeg sporazuma, s tim da ukupno trajanje mobilnosti ne može biti duže od polovine trajanja studijskog programa koji je upisao.

Odlaznom studentu Fakulteta se odobrava mobilnost ako postoji srodnost između studijskih programa institucije domaćina i Univerziteta, odnosno njegove organizacione jedinice.

Srodnost, u smislu stava 4 ovog člana, definiše se kao situacija u kojoj su znanje, veštine i kompetencije (ishodi učenja) stečeni napredovanjem tokom programa mobilnosti na instituciji domaćinu uporedivi sa onima koji se stiču na matičnoj instituciji.

Vijeće Fakulteta formira Komisiju za mobilnost, na predlog dekana, koja je zadužena za utvrđivanje srodnosti u programima mobilnosti.

Komisija donosi odluku u pojedinačnim slučajevima konkursa vezanih za programe mobilnosti.

Predsjednik Komisije za mobilnost je, po funkciji, koordinator za međunarodnu mobilnost u čijoj nadležnosti je program mobilnost.

Prijava, uslovi i izbor kandidata za učestvovanje u mobilnosti

Član 6.

Uslovi i rokovi za učestvovanje u mobilnosti propisuju se sporazumom. Na oglasnoj tabli i na internet stranici Fakulteta objavljuju se uslovi i rokovi za konkurisanje, po različitim programima mobilnosti.

Pravo konkurisanja imaju svi studenti Fakultetu, na svim nivoima studija, sa najmanje, prethodno, osvojenih 30% ukupnog broja ECTS kredita na studijskom programu, izuzev studenata prve godine studija

Student sa fizičkim ili psihosocijalnim invaliditetom, težim i hroničnim stanjima/bolestima, nepovoljnim socio-ekonomskim statusom, student iz ruralnog područja, pripadnik RAE populacije ima prednost na konkursima programa mobilnosti.

Odluku o izboru kandidata donosi Komisija za mobilnosti na osnovu prethodno propisanih kriterijuma.

Odluku o utvrđivanju kriterijuma donosi Vijeće.

Dokumenti studentske mobilnosti

Član 7.

Osnovni dokumenti koji definišu program mobilnosti i na osnovu kojih se priznaje dio obaveza iz studijskog programa odnosno stručna praksa su:

- Ugovor o studiranju (učenju) ili ugovor o stručnoj praksi;
- Prepis ocjena ili potvrda o obavljenoj stručnoj praksi, i
- Potvrda o dužini boravka na instituciji domaćinu odnosno ustanovi ili kompaniji.

Ugovor o studiranju (učenju) i ugovor o stručnoj praksi

Član 8.

Nakon što je odlazni student odabran za program mobilnosti radi studijskog boravka, između studenta, matične institucije i institucije domaćina zaključuje se Ugovor o studiranju (učenju), osim ako sporazumom nije drugačije propisano.

U Ugovor o studiranju (učenju) navode se nazivi predmeta za koje se student prijavio sa pripadajućim brojem ECTS kredita koje izabrani predmeti nose na instituciji domaćinu, istraživanje ili izrada završnog, master ili doktorskog rada, uz pripadajući broj ECTS kredita u izvornom broju na instituciji domaćinu.

Nakon što je odlazni student odabran za program mobilnosti za stručnu praksu, zaključuje se ugovor o stručnoj praksi, između studenta, matične institucije, institucije domaćina i ustanove ili kompanije u kojoj se obavlja stručna praksa, osim ako sporazumom nije drugačije propisano.

U ugovoru o stručnoj praksi navode se naziv ustanove domaćina u kojoj se obavlja stručna praksa, period trajanja stručne prakse, planirani program rada, predviđena znanja i vještine koje bi student trebao steći tokom stručne prakse, način evaluacije rada studenta i predviđeni način priznavanja stručne prakse od strane matične institucije.

Ugovor o studiranju, kao i ugovor o stručnoj praksi, mogu se mijenjati samo uz saglasnost svih potpisnika, a izmjene i dopune moraju biti u pisanom obliku, registrovane najkasnije osam nedjelja nakon dolaska studenta u instituciju domaćina.

Ugovor o studiranju (učenju), kao i ugovor o stručnoj praksi, na matičnoj instituciji potpisuju student i koordinator za međunarodnu mobilnost, u čijoj je nadležnosti program mobilnost.

Potpisivanjem ugovora o studiranju (učenju), odnosno ugovora o stručnoj praksi, matična institucija odobrava studentu odlazak na mobilnost i odabrani studijski program, a institucija domaćin ga prihvata i odobrava studijski program.

Ugovor o studiranju (učenju), odnosno ugovora o stručnoj praksi, može se mijenjati samo uz saglasnost svih potpisnika, a izmjene i dopune moraju biti u pisanom obliku, registrovane najkasnije osam nedjelja nakon dolaska studenta u instituciju domaćina.

Matična institucija se takođe obavezuje da će studentu priznati sve predmete, ocjene i kredite navedene u ugovoru o studiranju (učenju), odnosno obavljenu stručnu praksu navedenu u ugovoru o stručnoj praksi, i verifikovati postignute rezultate na istovjetan način kao za studenata koji nijesu koristili program mobilnosti.

Komisija za mobilnost

Član 9.

Pri zaključivanju ugovora o studiranju (učenju), odnosno ugovora o stručnoj praksi za odlazne studente Komisija za mobilnost Fakulteta pomaže studentu u upoređivanju i procjeni usklađenosti studijskih programa matične institucije i institucije domaćina.

U ovom postupku Komisija za mobilnost može konsultovati dekana i druge predmetne nastavnike.

Upoređivanje i procjena usklađenosti studijskih programa vrši se kroz analizu stečenih znanja, vještina i kompetencija (ishoda učenja), koji su definisani studijskim programima matične institucije i institucije domaćina, polazeći od načela maksimalne fleksibilnosti.

Prepis ocjena i potvrda o obavljenoj stručnoj praksi

Član 10.

Nakon ostvarene mobilnosti institucija domaćin dužna je da studentu izda prepis ocjena na engleskom jeziku.

Nakon obavljene stručne prakse ustanova ili kompanija u kojoj je praksa obavljena dužna je da izda potvrdu o obavljenoj stručnoj praksi na engleskom jeziku.

Postupak priznavanja mobilnosti

Član 11.

Po završetku dijela studijskog programa na instituciji domaćinu odlazni student nastavlja studije na matičnoj instituciji i prenosi kredite za uspješno položene ispite.

Priznavanje stečenih kredita ostvaruje se na osnovu ugovora o studiranju (učenju).

Kada je odlazni student u programu mobilnosti u instituciji koja ne koristi ECTS kredite, u ugovor o studiranju (učenju) upisuju se izvorni krediti.

Nakon priloženog prepisa ocjena ostvarenih u periodu mobilnosti na matičnoj instituciji se pokreće postupak priznavanja predmeta navedenih u ugovoru o studiranju (učenju), njima pripadajućih kredita i odgovarajućih ocjena.

U postupku konverzije ocjena dobijenih u sistemu koji nije isti kao sistem ocjenjivanja na Fakultetu (brojčano ocjenjivanje, više od pet ocjena u sistemu) koriste se konverzionu pomagala (tablice), konverzija će se vršiti na osnovu podataka i tabela koje dostavi Univerzitet, odnosno organizaciona jedinica domaćin.

U predmetu kod kojeg preklapanje u programu ili ishodima učenja iznosi više od 50% i ukoliko je odlazni student položio ispit iz tog predmeta, priznaje se predmet, broj stečenih ECTS kredita i ocjena.

U slučaju da se broj stečenih ECTS kredita predmeta koji se priznaje ne poklapa sa brojem kredita koje ima odgovarajući predmet na matičnoj instituciji, vrši se izjednačavanje sa brojem kredita predmeta na matičnoj instituciji.

Ako preklapanje u programu ili ishodima učenja iznosi manje od 50%, odlaznom studentu se stečeni ECTS krediti i ocjena mogu priznati kao izborni predmet ili se navesti u Dodatku diplome (Diploma supplement).

Izborni predmet koji se prizna na ovaj način ne mora odgovarati ponudi izbornih predmeta na matičnoj instituciji.

Pri priznavanju ECTS kredita nije obavezno da oni budu stečeni samo polaganjem ispita. ECTS krediti stečeni polaganjem mogu biti zamijenjeni onima koji bi se po nastavnom programu matične institucije ostvarili kroz druge oblike nastave (seminare, naučni rad) i obrnuto.

Sve ocjene ostvarene na instituciji domaćinu koje je moguće pretvoriti u nacionalni sistem ocjenjivanja ulaze u prosjek ocjena studija na matičnoj instituciji.

Ocjene koje nije moguće konverzijom pretvoriti u nacionalni sistem ocjena (npr. Položio – nije položio) upisuju se u Dodatku diplome (Diploma supplement) u izvornom obliku i ne ulaze u prosjek ocjena studija na matičnoj instituciji.

Obavljena stručna praksa upisuje se u obliku kako je institucija domaćin, odnosno ustanova ili kompanija u kojoj je praksa obavljena, navela u potvrdi o stručnoj praksi.

Postupak verifikacija rezultata mobilnosti

Član 12.

U postupku priznavanja stečenih kredita i odgovarajućih ocjena koordinator za međunarodnu mobilnost, u čijoj je nadležnosti program mobilnost, koji u ime organizacione jedinice potpisuje ugovor o studiranju (učenju), priprema prijedlog (ako je potrebno i prijedlog konverzije kredita i ocjena) Vijeću fakulteta.

Verifikaciju ostvarenih rezultata studenta u periodu mobilnosti vrši Vijeće Fakulteta, na isti način kao i verifikaciju rezultata ostvarenih na matičnoj instituciji.

U slučaju da je student ostvario rezultate iz predmeta, stručne prakse ili vještina, koji se ne priznaju na matičnoj instituciji, jer po svojoj prirodi nijesu sastavni dio studijskih programa matične institucije, organizaciona jedinica može ostvarene rezultate unijeti u Dodatku diplome (Diploma supplement).

Prava odlaznih studenata kod mobilnosti po osnovu sporazuma

Član 13.

Odlazni student tokom perioda mobilnosti zadržava status koji je na Fakultetu imao prije svog odlaska.

Odlazni student nije za vrijeme trajanja mobilnosti oslobođen plaćanja školarine na matičnoj instituciji, ali jeste na instituciji domaćinu, ukoliko sporazumom nije drugačije određeno.

Obaveze odlaznih studenata kod mobilnosti po osnovu institucionalnog sporazuma

Član 14

U okviru odabranog programa, student na instituciji domaćinu u jednom semestru mora prijaviti najmanje 20 ECTS kredita.

Izuzetno, stav 1 ovog člana ne primjenjuje se na boravak predviđen za izradu završnog rada, master ili doktorskog rada.

U slučaju da student na instituciji domaćinu ne ostvari broj ECTS kredita naznačenih u ugovoru o studiranju (učenju), razliku ECTS kredita ostvaruje nakon povratka, na matičnoj instituciji.

Odlaznom studentu se prije, tokom ili nakon studijske godine u kojoj je u mobilnosti može dopustiti upis do 35 ECTS bodova po semestru.

Nakon završetka mobilnosti student je obavezan da, najkasnije u roku od 30 dana, koordinatoru u čijoj je nadležnosti programi mobilnost, dostavi prepis ocjena sa institucije domaćina ili potvrdu o obavljenoj stručnoj praksi od ustanove, odnosno kompanije u kojoj je praksa obavljena.

III MOBILNOST DOLAZNIH STUDENATA

Dolazni student u okviru institucionalnog sporazuma o mobilnosti

Član 15.

Dolazni student može da ostvari dio obaveza iz studijskog programa ili obavi stručnu praksu na Fakultetu, po pravilu, na osnovu sporazuma o mobilnosti.

Dolaznom studentu se odobrava mobilnost ako postoji srodnost između studijskih programa partnerske institucije i Fakulteta.

Srodnost, u smislu stava 2 ovog člana, predstavlja situaciju u kojoj su znanje, vještine i kompetencije (ishodi učenja) stečeni napredovanjem u toku programa mobilnosti na instituciji domaćinu uporedivi sa onima koje se stiču na matičnoj instituciji.

Izbor dolaznih studenata vrši njihova matična institucija.

Na zahtjev dolaznog studenta, a u skladu sa sporazumom, Fakultet kao institucija domaćin zaključuje sa studentom i matičnom institucijom ugovor o studiranju (učenju).

Ugovor iz stava 6 ovog člana potpisuju dolazni student, nadležno lice ispred matične institucije, Dekan, kao i prodekan za nastavu u čijoj je nadležnosti međunarodna mobilnost.

Ugovor iz stava 6 ovog člana može se mijenjati samo uz saglasnost svih potpisnika, a izmjene i dopune moraju biti u pisanom obliku, registrovane najkasnije osam nedjelja nakon dolaska studenta u instituciju domaćina.

Dolazni student se upisuje u registar organizacione jedinice za dolazne studente, u kojem se u pisanom obliku arhiviraju sva dokumenta od značaja za period mobilnosti studenta.

Prodekan za nastavu u čijoj je nadležnosti međunarodna mobilnost na odgovarajućoj jedinici, dužan je da uputi dolaznog studenta u nastavne i druge obaveze i prava.

Prava i obaveze dolaznog studenta po osnovu institucionalnog sporazuma

Član 16.

Student u periodu mobilnosti sluša predmete na Fakultetu, Fakultet arhivira podatke iz sopstvenog djelokruga rada, i dužan je da studentu nakon ostvarene mobilnosti izda jedinstveni prepis ocena, koji se zasniva na uspehu koji je student ostvario tokom boravka..

Prepis ocjena iz stava 1 ovog člana se izdaje na engleskom jeziku i potpisuju ga nadležna osoba na Fakultetu na kojem je student slušao i polagao predmete u toku perioda mobilnosti.

Nakon obavljene stručne prakse ustanova ili kompanija u kojoj je praksa obavljena dužna je da dolaznom studentu izda potvrdu o obavljenoj stručnoj praksi na engleskom jeziku.

Dolazni student ima prava i obaveze studenta Fakulteta, osim ako sporazumom nije drugačije određeno.

Dolazni student je za vrijeme trajanja mobilnosti osobođen plaćanja školarine na Fakultetu, osim ako sporazumom nije drugačije određeno.

Informacioni paket

Član 17.

U cilju pružanja informacija zainteresovanim dolaznim studentima o mogućnostima i uslovima studiranja na Fakultetu, Fakultet je dužan da na svom sajtu objave informacioni paket o studiranju za sljedeću akademsku godinu na engleskom jeziku, do maja tekuće kalendarske godine.

Član 18.

Komisija za mobilnost će se formirati u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovih pravila.

Član 19.

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Fakulteta.